ашизму — Слобода народу!

СЛОБОДНА ВОЈВОДИНА

Уредништво и администрација
Нови Сад, Футошка ул. бр. 50.
Телефони:
Уредништво 28-24
Секретаријат 37-15
Администрација . . . 21-37
Штампарија 20-58

ОРГАН ЈЕДИНСТВЕНОГ НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ ФРОНТА ВОЈВОДИНЕ

Година IV, број 151 | Нови Сад, петак, 27 април 1945 | Цена 10 динара

Поводом рада Ванредне контролне комисије за Војводину

Од пре две недеље ради на територији Војводине Ванредна контролна комисија коју је именовало Претседништво савезне владе са задатком да испита стање у Војводини и рад свих органа власти, цивилних као и војних. Подељена у три групе, комисија је свој рад почела у исти мах у Банату, Бачкој и у Срему. Три групе ове комисије одржавају сталну везу са њеним претседником и његовим заменником, који имају своје седиште у Новом Саду, али који и сами одлазе на терен.

До сада о овој комисији није било речи у нашој јавности, преко штампе, али тамо где су одељења комисије долазила да врше свој задатак објављено је народу присуство комисије и народ позван да пред комисијом изнесе своја запажања или жалбе о раду народних власти и појединих њених органа. А то значи да је жеља била да се унапред не подиже прашина око образовања и рада те комисије, али да народ на терену буде о њој обавештен како би могао да јој пружи помоћ за успешно извршење њеног задатка.

После две недеље рада комисије потребно је рећи нешто о њеном раду — ма да он још није завршен и трајаће још неко време — и упознати са тиме ширу јавност у земљи, а нарочито у Војводини. То ће несумњиво допринети да резултати њеног рада буду још потпунији, а то другим речима значи да ће боље бити осигурано проналажење мера и стварање услова за поправљање свега онога што је у раду органа власти у Војводини на разним пољима политике, економске и друштвене делатности комисија утврдила као недовољно или и као нездраво. Јер, треба рећи, само образовање ове ванредне комисије било је изазвано многобројним жалбама које су из народа стизале до централних власти на рад појединих органа власти у Војводини. Многа крупна и сложена питања била су додиривана у тим жалбама као и у разним званичним извештајима и обавештењима који су долазили од појединих установа. Од економских питања истицало се у првом реду питање пролећне сетве, питање организације рада у доста великој индустрији Војводине и питање заштите државне имовине. Од политичких питања у првом су реду односи међу разним националностима, које су у Војводини тако измешане, као и однос органа народних власти према народу.

Поред тога требало је испитати и сам састав, организацију и читаву делатност појединих органа власти и установа.

Данас, док комисија још ради, те још нема коначних резултата, није могуће створити на основу до сад прикупљеног материјала једну потпуну укупну слику по питањима која комисија проучава. А осим тога, кад заврши испитивање и среди сав материјал, комисија ће свој извештај имати да поднесе Претседништву Министарског савета и овоме предложи мере у циљу исправљања извесних грешака и неправилности, као и у циљу кажњавања криваца. Тек тада, са објављивањем резултата рада комисије, биће могућно да се детаљније уђе у расправљање свих тих питања. Но ми можемо већ данас казати да у многом погледу а на разним пољима рада има у Војводини немилих и нездравих појава, грешака, неправилности, па и тешких злоупотреба које ће морати да буду примерно кажњене.

Нема сумње да ванредне прилике под којима се у Војводини од ослобођења имала да изграђује народна власт и да савлађују многе ванредне тешкоће, створене ратом уопште као и близином самога фронта кроз дуже време, могу да буду узрок извесном броју неизбежних преступа и грешака. Свакако да се и у нормалнијим условима могу наћи грешке које су неизбежне и према томе схватљиве, те не могу бити предметом осуде, а тим више у нарочито тешким условима једног великог рата. Али ,да ли је нека власт на своме месту, да ли одговара својој дужности и своме позиву, да ли одговара свом карактеру праве народне власти, не мери се према броју почињених грешака, већ према томе како се она сналази под датим условима, како се она односи према тешкоћама на које у свом раду наилази, како се односи према својим властитим погрешкама, какве напоре улаже да их увиди и исправи, једном речју према томе да ли се она у сваком свом чину понаша као истинска народна власт и да ли се у свима својим поступцима руководи интересима народа и државе.

Народна власт у Војводини нова је и млада, још доста далеко од неке изграђености и стабилизације. Саме народне масе још нису у довољној мери господари те власти, — још немају довољно искуства и знања у пословима контроле над радом својих власти. Не да се све то постићи преконоћ. Али је питање шта се и колико се од стране водећих претставничких кругова ради на томе да се органи власти што брже и што боље оспособе као и да се народне масе што потпуније обавештавају, поучавају и припремају за живо учешће у државним пословима. Питање је да ли је само руководство Јединственог народно-ослободилачког фронта довољно живо на послу, довољно енергично у спровођењу на делу својих великих задатака и у колико је мери свесно своје велике одговорности као политичка снага која руководи изграђивањем наше младе народне државе на њеним основним демократским принципима, од којих су најважнији: истинска народна власт и братство и јединство наших народа.

Комисија је наишла у народу на најбољи одјек и пријем. Негде је, где су савести биле нечисте, изазвала разумљив страх. Али је потпуно неоправдана свака и најмања бојазан од стране људи из народа, која се овде-онде показала у уздржљивости или у несмелости да се са пуном отвореношћу изнесу оптужбе против органа власти који су чинили злоупотребе. Зато ми и овим путем позивамо све грађане да без зазора и стрепње отворено износе пред чланове комисије све што сматрају да је учињено погрешно, неправилно или незаконито. Само уз такву пуну сарадњу и помоћ грађана моћи ће комисија успешно извршити свој задатак у народном интересу. Комисија, истина, нема овлашћења да сама предузима мере, него ће их она само предложити Претседништву владе. Али у случајевима где су по среди разне кривице појединих органа власти, она има право да суспендује од дужности, да одреди хапшење или да стави под кривичну истрагу такве службенике који су се огрешили о народне интересе. Треба дакле разумети да наша народна влада има тврду вољу да излечи све нездраве појаве и сузбије све појаве које кваре организам наше младе народне власти, те да се учини све да се обезбеди фактично спровођење великих демократских начела на којима почива будућност свих наших народа и за које су поднете толике многобројне и тешке жртве.

Нови Сад — МОША ПИЈАДЕ

НОВЕ ПОБЕДЕ У НЕМАЧКОЈ

Црвена армија освојила је Штетин и Брно

ЗАПОВЕСТ МАРШАЛА СТАЉИНА МАРШАЛУ РОКОСОВСКОМ И НАЧЕЛНИКУ ГЕНЕРАЛ-ПУКОВНИКУ БОГОЉУБОВУ

Трупе Другог белоруског фронта прешле су рукавце реке Одре јужно од Штетина и пробиле су јако утврђену немачку одбрану на западној обали реке и напредовале су 30 км.

У току борби трупе овог фронта заузеле су престоницу Померанија и важно поморско пристаниште — Штетин и градове Гартц, Пенкун, Казеков и Шведт.

ДНЕВНА ЗАПОВЕСТ МАРШАЛА СТАЉИНА МАРШАЛУ МАЛИНОВСКОМ И НАЧЕЛНИКУ ШТАБА ФРОНТА ГЕНЕРАЛ-ПУКОВНИКУ ЗАХАРОВУ

Трупе Другог украјинског фронта, настављајући напредовање, данас, 26 априла, после вештог обилазног маневра и наглог напада, освојиле су важан чехословачки индустриски центар град Брно — важну друмску раскрсницу и јако утврђење немачке одбране.

ОПЕРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ СОВЈЕТСКОГ ИНФОРМАТИВНОГ БИРОА ЗА 26 АПРИЛ

Москва, 26 априла. — У току 26 априла југозападно од града Пилау трупе Трећег белоруског фронта форсирале су канал, који спаја Балтичко Море са заливом Фришхаф и развиле офанзиву дуж полуострва Фриш Нерунг.

Трупе Другог белоруског фронта форсирале су источну и западну Одру, јужно од Штетина, пробиле јако утврђену одбрану Немаца на западној обали Одре и напредовале 30 км. У току борби трупе фронта су освојиле главни град Померанија и велико поморско пристаниште Штетин, а такође заузеле Гартц, Пенкун, Казеков, Шведт и велика насеља Штевен Швененц, Глазов, Багемил, Фридесфелд, Гринц, Вартин, Блимберг, Штендел, Фираден и форсирале канал Рандов.

Трупе Првог белоруског фронта наставиле су да воде упорне уличне борбе у Берлину и освојиле градске квартове Гартенштат, Сименсштат и у источном делу града Герлицку станицу. Североисточно од Берлина трупе фронта су заузеле већа насеља Финов, Финовсфурт, Маријенвердер. Западно и југозападно од Франкфурта на Одри трупе фронта су заузеле градове Кенигвустерхаузен, Ноје-Миле, Шторков, Бејесков, Либероза и већа насеља Зенцих, Гусов, Грос-Шасен, Дамсдорф, Херберг, Герсдорф, Штремен, Требач, Митведе, Грос-Лејтен Махов.

Трупе Првог украјинског фронта наставиле су уличне борбе у југозападном делу Берлина, и заузеле градски рејон Далем. На западној обали рек Елбе трупе фронта освојиле су градове: Торгау и Стрела. У рејону Бауцен трупе фронта наставиле су да одбијају противнападе већих снага пешадије и тенкова непријатеља. У борбама 25 априла трупе фронта су заробиле 1500 немачких војника и официра и запленили: 238 тенкова и моторизованих топова и 236 пољских топова.

У Бреслави наше трупе су водиле уличне борбе у југозападном делу града где су заузеле 26 квартова, неколико фабричних зграда и већи део арсенала у коме су запленили 110 топова.

Трупе Другог украјинског фронта у свом даљем напредовању, после великог заобилазног маневра и напада фронта, освојиле су 26 априла велики индустриски центар Чехословачке град Брно, важну раскрсницу путева и јако упориште, а такође заузеле на територији Чехословачке преко 30 насеља, међу којима: Беле Шовице, Језера, Мокра, Мало Мержице, Обржани, Когоутовице, Жебетин.

Пред ослобођењем наше отаџбине

Вировитица је у ишчем ослобођена

Форсирана је река Илова — Заузето упориште Босанска Крупа

Београд, 26 априла. — Извештај Генералштаба Југословенске армије за 26 април:

На фронту у Славонији на подравском правцу, после тродневних огорчених борби, наше трупе на јуриш су заузеле и ослободиле град Вировитицу. Осим тога ослободиле су места: Аду, Терезино Поље, Зрињ, Нетечу, Турановац, Лукач и настављено је надирање према Питомачи.

На посавском правцу наше трупе форсирале су реку Илову и настављајући напредовање воде жестоке борбе на линији: Зденци—Гарешница—Банова Јаруга—Новска—Јасеновац, где непријатељ покушава да организује одбрану упућивањем јаких појачања.

Укупни непријатељски губици за последња два дана износе: 1100 мртвих и 407 заробљених војника и официра; заплењено: 3 топа, 2 тешка бацача, 50 аутоматских оруђа, 8 камиона, 70 кола, 23 вагона хране, велике количине муниције и другог ратног материјала; уништено: 23 камиона и 1 тенк.

У долини Уне наше трупе сломиле су упорну одбрану непријатеља и заузеле јако упориште Босанску Крупу.

Наше трупе у тешким борбама одбијају сталне нападе јаких непријатељских снага, које из Карловца покушавају да продру у правцу Огулина.

Јужно од Кочевја одбијен је јачи непријатељски испад.

На подручју Клана—Ријека даље трају огорчене борбе.

Одлука о плаћању радова у пољопривреди на подручју Војводине

На основу става 2 чл. 6 Одлуке о привременој организацији и делокругу рада Народно-ослободилачког одбора на територији Војводине, а у вези Уредбе о одређивању цена, регулисању надница и плата радника и намештеника и приадлежности службеника, као и Уредбе о регулисању надница и плата радника и намештеника у државно привредним и приватним предузећима, приватним установама и организацијама, — Председништво ГНООВ-а мењује своју Уредбу број 1713/45, о регулисању плаћања радова у пољопривреди, на подручју Војводине за 1945 годину, као и надопуну под Број: 611/45, те доноси следећу

ОДЛУКУ:

којом се регулише плаћање радова у пољопривреди на подручју Војводине за 1945 годину.

I.

За рад у надницу — рачунајући радно време од изласка до заласка сунца са два сата одмора укупно, установљује се надница и то:

1) За све послове осим косидбе 66.— динара Д. Ф. Ј. са храном, а 77.— динара без хране или 30 кгр. пшенице, односно 40 кгр. кукуруза у зрну са храном, а 35 кгр. пшенице односно 45 кгр. кукуруза у зрну без хране. Ако је надница погођена у натури у пшеници односно у кукурузу, радник има право да прими зараду у натури.

2) За косидбу повећавају се предњи износи надница са 11.— динара, или са 5 кгр. пшенице односно кукуруза у зрну.

II.

Сатне наднице за раднике испод 18 година старости одређују се на 80% од надница из предњег става.

Радници испод 18 година старости на истом послу и са истим учинком као и радници преко 18 година старости, припадају наднице радника преко 18 година старости.

III.

Пољопривредним радницима који су запослени у пољопривреди са месечним приадлежностима, утврђује се месечна плата од 1400 динара ДФЈ уз бесплатан стан и храну.

IV.

Годишње приадлежности сталних пољопривредних радника утврђују се са овим приадлежностима и правима:

1600 кгр. пшенице, 800 кгр. кукуруза у зрну или јечма, 20 кгр. соли с тим, да ће се примити протувредност исте по прометној цени, ако се не може набавити.

30 кгр. сланине, 2200 кв. хв. земљишта, од кога 200 кв. хв. узорано за башту, а остало узорано и засејано кукурузом. Поред тога и новчана плата у износу протувредности 1600 кгр. пшенице по службено прописаној цени.

Раднику припада бесплатан стан, огрев као и право држања једне краве и једне крмаче крмаче и два рођеника као и живине осим гусака и ћурака.

V.

За пољопривредне радове који се обављају уз услов да раднику припада део од приноса или се плаћају по акорду, установљују се следећи платежни услови:

1) За жетву житарица раднику припада осми део приноса (осми крст) с тим, да му зарада не може бити мања од 150 кгр. по једном кат. јут. Зарађено жито (у крсту) послодавац има да однесе радниковој кући. Поред ове зараде раднику припада по сваком кат. јутру 5 кгр. брашна и ½ кгр. сланине.

2) За вршај жита радницима припада 8% овршеног жита врсте која се врши, с тим, да је послодавац дужан радника хранити.

Ако послодавац не даје радницима храну, тада зарада радника износи 6%.

3) За копање и брање кукуруза са сечењем и дењењем кукурузовине у купе раднику припада 1/3 приноса кукуруза и кукурузовине.

4) За брање кукуруза са сечењем и дењењем кукурузовине у купе, раднику припада шести део приноса кукуруза и кукурузовине.

5) За копање једног јутра опрашеног кукуруза установљује се вредност у износу три наднице.

6) За разређивање, окопавање, вађење шећерне репе, отсецање глава и стављање у купе или товарење у кола шећерне репе, раднику припада половина приноса шећерне репе и шећера.

7) За пролетњу обраду шећерне репе (прашење, разређивање са првим и другим копањем) са храном 700 кгр., а без хране 815 кгр. кукуруза у зрну.

8) За вађење шећерне репе отсецање глава и стављање у купе или товарење у кола раднику припада 1000 динара ДФЈ по кат. јутру или 550 кгр. кукуруза у зрну са храном, а без хране 640 кгр. кукуруза у зрну.

9) Копање сунцокрета (два пута) са храном 200 кгр., а без хране 225 кгр. кукуруза у зрну по једном кат. јутру.

10) Сечење сунцокрета (глава и стабљика са везивањем) са храном 320 кгр., а без хране 360 кгр. кукуруза у зрну.

11) Сечење кудеље, везивање и стављање у купе, са храном 700 кгр., а без хране 800 кгр. кукуруза у зрну.

12) За обраду винограда (три копања, четири прскања, три везивања са заламањем, плевљење), са храном 1.700 кгр., а без хране 1900 кгр. кукуруза у зрну по једном кат. јутру, — или за потпуну обраду винограда раднику припада половина приноса грожђа, с тим, да има да плати плави камен и рафију употребљену при обради.

13) За копање, сечење и вршај сунцокрета раднику припада једна трећина приноса сунцокретова зрна и пола приноса стабљике.

14) За сечење кудеље раднику припада шести део приноса стабљике или 1360 динара ДФЈ по једном јутру.

15) За специјалне стручне радове (на пример у виноградарству) могу се према месним приликама уговарати више награде.

VI.

По напред наведеним платежним условима обављаће се радови на државним пољопривредним добрима у Војводини, а то су уједно минималне награде радника за рад на осталим пољопривредним добрима у Војводини.

Смрт фашизму — слобода народу!

Потпретседник,
Аћим С. Груловић, с. р.

Секретар,
Тома Гранфил, с. р.

БОРБА ПРОТИВ ЦРНОБЕРЗИЈАНАЦА И ШПЕКУЛАНАТА У ПЕТРОВГРАДУ

Петровграђани су решили да помогну народној власти у откривању шпекуланата и црноберзијанаца

Чиновници-шпекуланти осуђени на присилан рад, губитак часних права и конфисковање имовине

Петровград, 26 априла. — Ових дана су у Петровграду пред Војним судом одговарали шпекуланти и црноберзијанци. Они прву берзу и шпекулацију искоришћавају политички против народне власти, говорећи да они нису криви што власт не може да среди привредне прилике, па зато човек мора да се бави црном берзом.

Александар Бошан и Поповић Милан чиновници, први као заменик делегата за замену новчаница а други као благајник на месту замене број 3, договорили су се унапред како ће да искористе свој положај како би ових дана могли да зараде „коју црквицу". Споразумели се људи: један ће фалсификовати положнице а други исплаћивати паре. Као прву прилику изабрали су Гомбар Софију. Када је ова донела 17.000 дин. на замену, Бошан ју је запитао да ли хоће да буде богатија. Не знајући о чему се ради она је одговорила: „Па могу да будем богатија на папиру". Онда је Бошан на положници дописао својих 10.000 и Поповићевих 10.000 дин. (вероватно паре неке муштерије којој се уз проценат „чини услуга") па је положницу предао благајнику Поповићу на исплату. Овај као савестан ортак исплатио је Гомбаревој њених 850 дин., а 1.000 предао Бошану. Гомбарева иако је разумела о чему се ради није пријавила милицији. Кад је видео да посао иде Бошан се осмелио. Сада је већ испунио и сам потписао положницу на 20.000 дин. на туђ рачун. Милан Поповић, човек окретан (као бележник накуповао је доста земље) већ идућег дана донео је да замени 150.000 дин. свога шурака Тошић Павла, из Српског Арадца, који своје паре није могао да замени у свом селу него их је донео зету (та зет је благајник). Поповић је један штос новчаница најпре понудио једном железничару да му их замени, али га је овај одбио. Другу муштерију није могао да нађе — милиција га је спречила. Кад је видео да ће га ухватити, он је паре брзо стрпао у торбу и покушао да их затури. „Шта правите од тога морска питања" каже цинично органима народне власти овај превејани лисац. У затвору он је покушао са последњим адутом: „Пустите ме из затвора, ево вам моја ташна и мојих 150.000 дин., ја сам стар и ја нисам за затвор."

Али суд је био другог мишљења о овим зликовцима. Бошан је кажњен са 1 годином присилног рада и конфискацијом 20.000 дин., Поповић на 6 месеци присилног рада и конфискацију ¼ непокретне имовине, а обојица на по 2 год. губитка часних права после издржане казне. Тошић Павле кажњен је због покушаја шпекулације на 3 месеца присилног рада и конфискацију 150.000 дин., Гомбар Софија због учешћа у шпекулацији на 3 месеца присилног рада, условно на 1 годину, и обоје на губитак часних права у трајању казне.

Војни суд осудио је на 4 месеца присилног рада и 2 месеца губитка грађанске части после издржане казне Пајин Ивана, пекара из Мокрина што је хлеб продавао по 30 дин. изговарајући се да на други начин не може да заради. На тој шпекулацији он је за шест дана зарадио 16.960 динара.

Војни суд извршио је пресуду и над Милорадовић Миливојем из Ужица. Овај је из Ужица био послат у банатско село Масторт да купи мекиње и том приликом купио је 34 мет. центе жита, 130 кг шећера, 450 ком јаја, 8,50 кг масти, 50 кг гриса и 680 кг мекиња за црну берзу. Ову робу разместио је и посакривао у службене вагоне са намером да је до Ужица прошверцује. Кад га је један орган народне власти ухватио на делу Милорадовић је покушао да га подмити тутнувши му у руку 16.500 дин. Милорадовић је осуђен на годину и по дана присилног рада, годину дана губитка часних права и заплену робе.

Ове пресуде неће остати усамљене, тим пре што су и Петровграђани решили на конференцијама ЈНОФ-а да што је могуће више помогну народној власти у откривању шпекуланата и црноберзијанаца.

Задруге су моћно оружје у борби против црноберзијанаца и шпекуланата

У Илоку је основана набављачко потрошачка задруга

Илок, 26 априла. — У недељу 22 о. м. одржана је оснивачка скупштина набављачко-потрошачке задруге у Илоку, на којој је учествовало око 200 радника и намештеника. Скупштину је отворио Гавриловић Брана члан СНОО. Ушљебрка Илин је у свом сликовитом реферату нагласио значај задруга уопште и између осталог је рекао, да ће наше задруге бити моћно оружје у борби против шпекуланата и црноберзијанаца, што су присутни са одушевљењем прихватили.

Изабрана је управа задруге чији је састав једнодушно примљен и у њу су ушли: Кобјак Ђуро, Константиновић Иван, Николић Рада, Вуковић Гавра, Шарчевић Антун, Дивјаковић Мија, Дукљан Ђуро, Лупек Глиша, Вишњевски Сергије.

Задруга ће ускоро отпочети са радом.

Ванредна контролна комисија претседништва владе у Суботици

Суботица, 26 априла. — У Суботичком округу налази се Ванредна контролна комисија Претседништва министарског савета. Ова ванредна комисија претседништва владе послата је у Војводину да се стави у непосредан додир са народом и да види рад органа народних власти. Комисија је путем плаката позвала становнике целог округа да се свако пријави, ко има нешто да приговара раду народних власти. У овом позиву пише између осталога:

— Сврха је ове комисије, да прегледа и установи целокупно пословање свих грађанских и војно-политичких власти на поменутој територији. Стога се позивају сва лица, да усмено или писмено доставе Контролној комисији све жалбе или неправилности учињене од стране појединих претставника органа власти или приватних лица, уколико сматрају да је њихов лични или државни интерес повређен. Ставља се до знања грађанству да слободно и без икаквог устручавања и страха ма од кога и ма од које власти по свим питањима државним и приватним има право и може да се жали на све што сматра да није добро урађено или да није правилно поступљено.

Комисија је радила 23 априла у Оџи, 24 априла у Сенти, 25 априла у Бачкој Тополи, а 26 априла цео дан радила је у Суботици у градској кући.

2700 заробљеника вратило се у отаџбину

Суботица, 26 априла. — Данас се у Суботицу вратило из Немачке преко 2700 заробљених и депортираних лица као и радника који су били одвучени на присилан рад у Немачку из Војводине и Србије. Међу њима била је и једна група Јевреја из Суботице, који су се вратили својим кућама. После извршеног здравственог прегледа сви ће бити у току сутрашњег дана упућени својим домовима у Новом Саду и осталим местима Војводине и Србије.

ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ ХРВАТСКЕ СЕ ВРАЋАЈУ СВОЈИМ КУЋАМА

Сомбор, 26 априла. — Ових дана је кроз Бездан прошла велика група избеглица из Славоније и Загребачке области, који су се склонили у Сомборском округу од фашистичког терора а сада се враћају на своја имања и у своја села да би отпочели обнављање својих домова и живота, пошто је ослобођен већи део Славоније. (Танјуг)

Сејмо сунцокрет!

За 100 кг испорученог зрна сунцокрета добићете у новцу протувредност од 14 кг уља, с тим да имате право купити 5 кг уља и 20 кг уљаних погача по фабричној цени. Држава вам гарантује да ће Вам се све произведено семе откупити.

Уколико немате семена, поручите га преко Месног НО одбора. Склапања писмених уговора са фабрикама уља неће бити, те сами приступите сетви.

УСЛОВИ ЗА ГАЈЕЊЕ СУНЦОКРЕТА СУ ПОВОЉНИЈИ НЕГО ИКАДА ДО САДА!

КОМИСИЈА ЗА СЕТВУ ВОЈВОДИНЕ

Откуп цена сунцокретовог семена

Чланом 5 Уредбе о одређивању цена у динарима Д. Ф. Ј. одређено је, да откупна цена сунцокретовог семена буде 2.40 динара за један килограм. Ова цена односи се на сунцокрет из бербе 1944 године а не на сунцокрет из бербе 1945 год. за који важе услови који су више пута објављени у дневним листовима т. ј. да ће се за 100 кг испорученог зрна сунцокрета из овогодишње бербе добити у новцу протувредност од 14 кг уља, с тим да произвођач има право да купи 5 кг уља и 20 кг уљаних погача по фабричној цени.

Ово упозорење издаје се јер су неки произвођачи погрешно разумели Уредбу о одређивању цена у динарима Д. Ф. Ј.

(Комисија за сетву Војводине)

Тешка времена за црноберзијанце и шпекуланте

У тајним скровиштима радње Р. Белушевића у Новом Саду пронађен је огроман лагер сакривене робе

У Пашићевој улици у Новом Саду стоји фирма: Радоје Белушевић, ћирилицом и латиницом, у духу братства и јединства. С једне и друге стране улаза у радњу — два излога. У њима: 5 шнала за косу, педесетак петокраких звезда, 3 машне и два женска кајиша од мушеме. Излози скромно опремљени, како то може бити у ратним приликама.

Тако изгледа споља па и изнутра у радњи. Скромно, оскудица. Нема робе, брате слатки. Рат је. Треба издржати!

Да, али народне власти нису баш много веровале да је ратна криза тако погодила овог ваљаног привредника, који је целог века поштено радио да би зарадио неку ситницу за тежа времена. И те народне власти (ко их измисли, преселе му!) извршише лепо ових дана преглед Белушевићеве радње.

— Имате ли, друже, шешира на продају? упитао је један милиционар.

Газда Радоје изнесе пред њега цео лагер: два половна, преврнута шешира, хемијски очишћена и испеглана. На њима цедуљица са ценом коју је написао газда Радоје лично: 6.000 динара или 300 пенга.

— А сапуна? упитао је тврдоглави милиционар.

— Сапуна? Каквог сапуна? Погледај ми лице, слатки друже. Не памтим кад сам се опрао сапуном.

— Конца? Знате, газда Радоје, требало би мало за војску . . . Видите, новине пишу како војска иде гола и боса . . .

— Конца?! Јесте ли ви, другови, при себи? Моје га очи нису виделе још од рације. Него, другови и браћо моја слатка, ви сте, чини ми се, закаснили за шест година. Да сте ми се обратили 1939 године, па да вас и још послужим. Али данас? Данас тражити конац!

•

Поред све слаткоречиве приче, народне власти су извршиле преглед радње и нарочито просторија позади радње. Пронађена су 4 тајна скровишта (то називају „базом"). Три скровишта су направљена на саставима рафова, у угловима, а једно на наткровници канцеларије. Сва четири скровишта била су камуфлирана тако вешто да их је једва могло открити само искусно око.

Резултат прегледа сакривене робе био је много друкчији од приче газда Радоја. У скровиштима је пронађено:

1.000 пари чарапа, мушких, женских и дечјих.

300 џемпера од чисте вуне, предратна роба.

730 паклица шибица (газда Радоје је био осетио да постоје тешкоће у снабдевању шибицама, па се прилично обезбедио).

2.300 комада тоалетног сапуна „Мерима", „Ланолин", „дворски" и дечји. (Сиромашах човек, није могао честито ни да се умије.)

2.000 калема конца, од тога две трећине од по 1.000 јарди. (Изгледа да је то стварно роба из 1939.)

150 тупета ибришима. (Нема робе, брате рођени).

1 кг салицила. (Откуд салицил у галантериско-шеширџијској радњи? упитаћете. Ваљда је хтео њиме да уништава мољце!)

130 метара вате и 140 нових џакова.

6 кг свећа. (Газда Радоје нема много поверења у електричну централу).

15 литара петролеума (злу не требало, може опет да се деси неки прекид струје).

Кишобрани, свилени и од целофана, предратна роба (било је много.)

А капа нађено је око 12.000 комада. Један мали део ових капа био је у радњи, а остало је било у споредним просторијама. Квалитет ових склоњених капа био је много бољи од оних у радњи. Има ту огромна количина кожних капа какве носе машиновође, шофери и трактористи.

Па онда, 23 кг фине соли (Белушевић није бакалин, већ галантериста.).

15 тупета масти за обућу. (Белушевић није бакалин, већ галантериста и шеширџија.)

Кад је већ реч о шеширџијама, да видимо шта је било са шеширима. У предњем делу радње, дакле у оном делу где је роба изложена продаји, била су два шешира, и то половна. У скровитом делу радње нађено је 180 комада шешира „Борсалино", „Паница", „Денди" итд. Нађено је и 150 шешира без форме спремних за израду. А прича се да у Новом Саду не можеш добити шешир ни за које паре.

Пакети сапуна пронађени у тајном скровишту у радњи Р. Белушевића.

Осим тога, нађено је око 1.000 метара разног материјала за израду капа.

Власти су пронашле и неколико хиљада обода („шилтова") за капе. Пре извесног времена градска милиција је тражила од Белушевића 30 обода за капе својих саобраћајаца. На питање да ли може наћи такове ободе, Белушевић је одговорио:

— Тешко је, али ваљда ће се толико наћи.

У рафовима је нађено и око 900.000 динара у готову.

•

Као добар привредник, који не води рачуна само о свом профиту него и о потребама народа, Белушевић је своју радњу искитио разним паролама, као што су: „Ради и живи, а подај и другом да живи", „Цене утврђене", „Часа сваком, вересије ником", „Не гњави, кумим те Богом" итд.

У радњи је истакнута и следећа цедуљица:

„Радња је отворена од 8.30 до 12.30 и од 14.30 до 18 часова.

А на затвореним вратима радње стално је била истакнута цедуља:

„Одмах ћу се вратити".

Стручњаци су проценили вредност његовог лагера на отприлике 10,000.000 федеративних динара.

•

Газда Радоје је родом из Ваљева. У Нови Сад је дошао пре двадесетак година и почео као мали кројач, израђујући капе. После је прешао на галантерију, али капе и шешире ипак није остављао, јер није то био добар приход.

За време окупације он је успео да се одржи у Новом Саду, иако је познато да су Мађари протеривали Србијанце из Бачке.

Тешка су времена наишла за газда Радоја после ослобођења кад су почеле да се предузимају мере да се црна берза онемогући. Навикнут на лаку црноберзијанску зараду, газда Радоје је сматрао да је све то гњаважа кад се скупљају неки џемпери, чарапе и вунене ствари за нашу војску која се тамо на фронту бори против шваба, а ни сама не зна зашто. Многе добричине и наивчине давале су своје последње вунене ствари и кошуље за војску, али газда Радоје се није сећао да би са свога лагера могао да да нешто за војску. Уместо тога он је вредно сакупљао и чувао на лагеру колекцију робе, чекајући ваљда боља времена.

Газда Радоје ће бити поучен да је погрешио у рачуну.

Н. К

ДЕМОНСТРАЦИЈЕ ПРОТИВ ЦРНОБЕРЗИЈАНАЦА У СУБОТИЦИ

Сам народ спроводи црноберзијанце на суд

Суботица, 26 априла. — Суботица је снажно демонстрирала против ратних богаташа, спекуланата, црноберзијанаца и свих оних, који хоће да се обогате на рачун радних народних маса. После подне одржан је протестни збор радника и намештеника на тргу пред Радничким домом и ту је девет говорника изнело разлоге због којих радни народ овако јавно диже свој глас против спекуланата и осталих црноберзијанаца, народних непријатеља. Сви су се говорници обарали на појединце, који настављају свој штетан рад мислећи да ће на тај начин уздрмати темеље наше привреде.

После збора формирала се поворка, која је обишла улице града демонстрирајући против црноберзијанаца. Народ је захтевао да се изврши преглед појединих радња.

Када је поворка стигла у Вилзонову улицу народ је захтевао да се изврши претрес радње и магацина код Милоша Куртеша, трговца мешовитом робом. Претставници наших народних установа заједно са командантом милиције ушли су у радњу и затражили су разне животне намирнице. Куртеш им је одговорио да нема соли, ни сирћета, ни шећера, међутим, када су претставници народних власти претражили подруме и таване, нашли су у њима велику количину сакривене робе. Нађене су многе ствари, које потичу још из старе Југославије. Према томе Куртеш је плански и с намером повукао ту робу из промета, како би постигао што већу цену. Нађено је неколико метара соли и нарочито фине столне соли, непржене кафе, какао, чоколаде, неколико сандучета сардина, један сандук ликера и засебно још преко 70 флаша ликера, преко 100 флаша рума, мармеладе, есенције за разне ликере, 16 четкица за зубе, већа количина пасте за зубе, 23 пара мушких чарапа, 20 пари нове обуће, преко 200 кг. шећера, каранфилића 6.50 кг, 90 радио лампи, 3 сандука шибице, штирке и разне друге ствари које се уопште не могу добити по радњама већ од пре две године. Куртеш уопште није хтео да продаје те ствари својим муштеријама у радњи, већ постоји темељита сумња да их је продавао само на црно.

Код Куртеша је нађено и буре сирћета, џак плавог камена те много масти иако је заклао само једно свиње.

Куртеша је сам народ ухапсио. Народ је демонстрирао пред његовом радњом и спровео га у Војни суд.

Милиција је извршила претрес и у кући Боде Војнића, познатог месара у Гундулићевој улици број 84. Војнић је већ и раније био познат као црноберзијанац. Њега је суд већ једном осудио, али Војнић није дошао к себи, већ је и даље радио против народа. Органи народних власти нашли су код њега 220 кг усољене сланине, 200 кг масти, 38 сувих шунки, 150 кг суве сланине, 300 кг црног сапуна и много растворене масне соде.

Војнић је такође ухапшен и предат Војном суду. У његовој ствари истрага је проширена и на нека друга лица са којима је стајао у пословној вези.

Не малу сензацију изазвало је у Суботици да су органи власти нашли и у стану познатог кројача из Главне улице Војислава Васиљевића, разне ствари које је сакрио пред публиком у циљу да их прода за скупе паре. Против Васиљевића поднесена је већ раније једна пријава по којој је он намерно оштетио једну жену, у часу када је курс динара према пенгу промењен од 40 на 20 динара. Искористивши незнање уд. Стевана Тиквички, поверенице градске рибнице, заменио је њене динаре у пенге по курсу од 40, ма да је знао да је курс 20 пенга. На тај начин оштетио је другарицу Тиквички са знатном сводом новаца. Поднесена је против Воје Васиљевића пријава и због тога што је од једног официра тражио 150.000 динара за једне панталоне, а од неких других лица тражио је за одело 130.000 динара.

У његовом стану нађено је између осталога сакривено 90 свилених кошуља, већа свота новаца, затим шест парних мушких рукавица, 7 пари кожних и 1 пар ангора женских рукавица, око 100 комада тоалет сапуна, 10 пари мушких ципела, 12 пари мушких одела, 5 ком. свиле за јоргане, 62 ком. мушких кошуља, 5 ком. нових пижама, 30 гаћица, 5 ком. пуловера, 12 мушких шешира, 2 тепиха, 17 кутија чаја, 320 ком. жилета, и разне друге ствари.

Милиција је извршила изненадан претрес у стану Катарине Немец, бивше професорице за време окупације, која је Васиљевићева познаница. У њеном стану милиција је нашла 50 мушких одела. Катарина Немец ухапшена је и предата Војном суду.

Милиција је осим тога ухапсила Стевана Палинкаша, професионалног кријумчара и црноберзијанца. Он је редовно куповао робу, сланину и маст, у Чантавиру и преносио у Мађарску. Досада је пренео 11 дебелих свиња, 300 кг сланине, 15 кг масти. Он је сваком приликом потплатио једног органа на граници са 500 пенга, када је прелазио границу па је и у том смеру проширена истрага.

Органи власти извршили су јуче претрес у стану Јосипа Кењереш где су нашли два заклана свинчета. Кењереш није имао дозволу за клање па се претпоставља да је свиње заклао да би их продао на приоој берзи. У истој кући нађено је осим тога два радио апарата, један непријављени бицикл, две собе луксузног намештаја, један кухињски сервис, 1 крава без пасоша, и 36 пари нових чарапа. Кењереш је ухапшен и предат Војном суду.

Заплењени новац иде у социјалне сврхе

У јучерашњем броју, у извештају о пресудама због шпекулације при замени новца, погрешно смо изнели да заплењени новац иде у корист ЈНОФ-а. Тај новац иде у корист Социјалног фонда Главног народно-ослободилачког одбора Војводине, из кога ће се подмиривати потребе разних социјалних установа и уопште ће се давати помоћ онима којима је најпотребнија.

ПОВОДОМ ВЕСТИ О КАЖЊАВАЊУ СПЕКУЛАНАТА

Ђорђе Н. Злоколица, чиновник фирме Балтазар Фајт, парни млин д. д. у Новом Саду, умолио нас је да објавимо да он нема ничег заједничког нити је у било каквом сродству са Ђоком Злоколицом, службеником у Главном народно-ослободилачком одбору, који је осуђен због шпекулације приликом замене окупацијских новчаница.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Италијански партизани заузели су Ђенову, Милано и Торино

Савезници су у Италији освојили Верону, у Немачкој Бремен и Констанцу, а у Чехословачкој Егер

Лондон, 26 априла. — Док савезничке снаге продиру на широком фронту преко Ломбардијске равнице хиљаде људи устало је на покрет у северној Италији. Народни устанак нагло се шири. Према извештају радиостаница у Ђенови и Милану које су до сад биле под контролом Немаца ситуација у северној Италији изгледа овако: Ђенову Торино, Милано Комо и Новару освојили су партизани, а власт је у тим градовима преузео Месни ослободилачки комитет. Велики штрајкови у многим градовима северне Италије имају карактер отворене побуне. У долини Алпа италијански родољуби нападају немачке саобраћајне везе и транспорте. Италијански родољуби држе у својим рукама Веразо, Галерато и више других места. Фашисти се свугде налазе у бегству.

Трупе Пете армије налазе се на путу за Мантову, а освојиле су Верону. Осма армија на целом свом фронту избила је на реку По. Јужно од реке освојила је Рењио и Парму. Заробљен је велики број немачких официра и војника међу којима и командант 76 тенковског оклопног пука и један командант дивизије.

ЗНАЧАЈНИ УСПЕСИ САВЕЗНИКА У НЕМАЧКОЈ И ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ

Британске снаге потпуно су очистиле од непријатеља Бремен изузев подручја докова, и сада је Немцима од три највећа пристаништа преостао једино Хамбург у рушевинама. Британске трупе налазе се свега 11 км удаљене од аустријске границе. Друге британске колоне заузеле су Инголштат, док су друге заузеле Егер у западној Чехословачкој. (Рајтер)

ПРЕКО 350.000 НЕМАЧКИХ ВОЈНИКА НАЛАЗИ СЕ РАЗБАЦАНО ПО РАЗНИМ КРАЈЕВИМА ЕВРОПЕ

Вашингтон, 26 априла. — Амерички министар рата Стимсон изјавио је, да се у западној Холандији налази изоловано око 75.000—90.000 немачких војника и официра. Поред тога има у многим француским пристаништима и на острвима у Ла Маншу 100.000, на Криту и осталим Егејским острвима 30.000 а у Норвешкој 150.000 Немаца.

ЗАРОБЉЕНИ НЕМЦИ И ИТАЛИЈАНИ РАДЕ У ЕНГЛЕСКОЈ

Лондон, 26 априла. — Одговарајући јуче пред Доњим Домом на питање о запослењу ратних заробљеника у Великој Британији, британски министар рата Григ је изјавио да је преко 2000 италијанских заробљеника употребљено на грађењу пута, док 45.000 Немаца, ради у пољопривреди и шумарству. (Рајтер)

ХЕРМАН ГЕРИНГ ЈЕ ПОДНЕО ОСТАВКУ

Берлин, 26 априла. — Немачки радио синоћ касно објавио је да је Херман Геринг затражио да буде смењен са положаја због наводне срчане болести. Хитлер је на његово место поставио Грајна. (Рајтер)

У Прагу су избили нереди

Лондон, 26 априла. — Агенција јавља из Лајпцига да је код Лајпцига заробљен један немачки официр, који је пре неколико дана дошао из Прага. Он је изјавио да немачка војска није више сигурна на прашким улицама и да је чешки покрет отпора веома јак. Они су извршили неколико напада на Немце и сви су добро наоружани. (Танјуг)

УПИС УЧЕНИКА У СТРУЧНУ ПРОДУЖНУ ШКОЛУ У НОВОМ САДУ

Стручна продужна школа у Новом Саду, сходно Упутству Главног народно-ослободилачког одбора Војводине, бр. 1686/945, врши накнадни упис ученика 27 и 28 априла 1945 године од 10 — 12 часова пре подне и од 14—18 часова по подне. Овим се позивају сви трговци, власници индустриских предузећа, занатлије и остали привредници, да у означено време изврше упис својих ученика уколико то до данас нису учинили. Послодавци који не упишу своје ученике сносиће казнене последице.

Упис ће се вршити у згради Основне школе „Др. Светозар Милетић" (Николајевска школа) у канцеларији управитеља стручне продужне школе у Новом Саду.

Сви уписани ученици стручне продужне школе имају доћи у зграду Стручне продужне школе у Новом Саду (Основна школа „Др. Св. Милетић" Николајевска школа) 30 априла 1945 године у 4 часа поподне када ће им се саопштити дани и часови поласка школе.

Управа стручне продужне школе у Новом Саду

НОВЕ ПРОСТОРИЈЕ И ТЕЛЕФОНИ КОМАНДЕ МЕСТА

Команда места Нови Сад преселила се је у нове просторије у улици Илије Вучетића бр. 2.

Брзојави телефона су следећи: централа 23-66. Преко централе добијају се командант, заменик команданта, политички комесар и сви референти. Секретар 23-48 и интендант 26-75.

45 КИЛА ГИПСА КАО ДАР НАШИМ РАЊЕНИЦИМА

Управа војне болнице бр. 3 у Новом Саду замолила нас је да објавимо и да истакнемо дар другарице Радмиле Вујошевић из Новог Сада, која је поклонила болници 45 кг гипса. Управа се захваљује на дару, јер је гипс веома потребан за лечење рањеника и позива остале који имају гипса да се угледају у горњи пример.

Изгубљено и оглашено неважећим

Слободан Филиповић, Илије Бирчанина 50, пријавница.

Милица Ђорђевић, Темеринска капија 36, пријавница.

Сурдучки Паја са Ченеја, IX рејон, пријаву стана.

Хенц Ђорђе, Дударска 38, пријавница и пазарна књижица.

Седница Врховног Совјета СССР

Москва, 26 априла. — Прекјуче, 24 априла, у 8 часова у сали за седнице Врховног Совјета СССР у Кремљу отворена је 11 седница Врховног Совјета СССР. Када су се појавили у ложи претседник Совјета народних комесара СССР Ј. В. Стаљин, чланови Президиума Врховног Совјета СССР и чланови Совјета народних комесара СССР присутни су их дочекали дугим и срдачним овацијама.

Совјет савеза и Совјет народности по предлогу депутата Челакова појединачним гласањем у палатама примају следећи програм за расматрање државног буџета: расматрање државног буџета било је саслушано на заједничком заседању, а расматрање буџетских комисија о буџету и његово утврђивање треба спровести одвојено у палатама.

Расматрање државног буџета СССР за 1945 годину и решење државног буџета за 1943 годину изложио је народни комесар финансија СССР А. Г. Зверев. По завршеном излагању, заједничка седница Совјета савеза и Совјета националности је закључена. (ТАСС)

Почело је заседање ЗАВНОБИХ-а

Сарајево, 26 априла. — Данас је почело треће заседање ЗАВНОХ-а на коме учествују осим делегата из свих крајева федеративне Босне и Херцеговине и Родољуб Чолаковић, министар за Босну и Херцеговину, који се већ дуже времена налази у Сарајеву као и чланови југословенске владе Едуард Кардељ потпретседник владе и министар за конституанту, Тоша Вујадиновић, министар саобраћаја и Сулејман Филиповић министар шума.

Народ Босне и Херцеговине, Срби, Хрвати и муслимани, са великим интересовањем прати ток овог заседања и очекује образовање прве народне владе федеративне Босне и Херцеговине.

Важне одлуке ЕАМ-а

Атина, 26 априла. — Централни одбор ЕАМ-а донео је одлуку да се реорганизује у политичку коалицију која ће имати за циљ да саобрази акције свих партија у циљу остварења следећих тачака: 1. Коначног успостављања народне власти, гаранција демократске слободе, отстрањивање фашизма и обнова демократије. 2. Очување дела народног отпора и чување права која је овај покрет стекао. 3. Обнова и подизање привреде у корист народа. 4. Чување независности и територијалног интегритета одржавањем пријатељских веза са великим савезницима и суседним земљама.

Партије у склопу са ЕАМ-ом основаће комисије које ће имати за задатак да изграде заједнички социјални програм. Све партије сачуваће своју аутономију и имаће једнака права. Партије ће сачувати заједнички назив ЕАМ.

ДАНАС ЈЕ ОДРЖАНА ПЛЕНАРНА СЕДНИЦА У САН ФРАНЦИСКУ

Сан Франциско, 26 априла. — На данашњем првом пленарном заседању конференције у Сан Франциску учествовали су претставници 46 нација. На њој су одржали говоре министри ваањских послова четири великих сила, а следећа два дана одржаће се општа дебата. (Рајтер)

ИДН И СТЕТИНИУС ИСПИТАЋЕ ОДГОВОР СТАЉИНА НА ИЗВЕШТАЈ МОЛОТОВА

Вашингтон, 26 априла. — Г. Идн министар спољних послова Велике Британије и министар спољних послова САД г. Стетиниус састаће се да испитају одговор маршала Стаљина на извештај комесара за спољне послове СССР Молотова по питању пољске владе. (Рајтер)

НОВИ БУЏЕТ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

Лондон, 26 априла. — Британски министар финансија је у свом поднесеном извештају поводом изгласавања новог буџета за економску 1945-1946 годину рекао, да се неће завести никакви нови порески системи. Буџет за годину 1945/46 износи 5.556,000.000 фунти штерлинга. У току прошле економске године покривено је из редовних прихода 53%, значи више од половине.

„ВАШИНГТОН СТАР" ПРОТИВ ЈАПАНСКИХ ЗВЕРСТАВА

Вашингтон, 26 априла. — Лист „Вашингтон стар" пише у свом уводном чланку да Јапанци морају да буду кажњени због својих недела, ако ни због чега другог, а оно ради осигурања будуће безбедности. Главни штаб генерала Макартура прикупио је податке о страшним зверствима Јапанаца на Филипинима. Ти ужаси показују да треба на сваки начин уништити једном за свагда режим који их дозвољава, без обзира на тешкоће, јер ће тек тада Америка и цео свет уживати мир и безбедност. (ОВИ ПРЕС)

КРОЗ НОВИ САД

Нови Сад, петак 27 априла 1945

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ (19) „Народни посланик", комедија од Б. Нушића. Редитељ Б. Ханауска, сценограф В. Бреговљанин. Суделују: Стојковић, Симић, Петрић, Љ. Раваси, Ферари и др.

КАРАЂОРЂЕ (16)С. К. Раднички — 924 ауто-батерија.

БИОСКОПИ:

АПОЛО (14, 16, и 18, 20 војничка) „Конвој" енглески филм.

ОДЕОН (14, 16 и 18, 20 војничка) „Победа у пустињи" енглески филм.

МУЗЕЈ МАТИЦЕ СРПСКЕ отворен од 11 до 12 часова.

Дежурна апотека **АЛАРГИЋ** Трифковићев трг

Радно време у новосадским апотекама обавезно је од 8—12.30 и од 14.30—17 часова. После овог времена вршиће службу дежурна апотека.

СТАНИЦА ЗА ТРАНСФУЗИЈУ КРВИ редовно ради од 8 до 16 часова. Моле се даваоци да се јављају пре подне и да тога дана не доручкују масну храну и не пију алкоколна пића.

Предавање на Народном универзитету

Данас ће на Народном универзитету предавати познати књижевник и академик Вељко Петровић.

Почетак у 6.15 часова у Народном дому.

Прекршаји при замени окупацијских новчаница

Војни судови изрекли су већ много пресуда лицима која су покушала да изиграју одредбе Закона о повлачењу и замени окупацијских новчаница. Ми смо већ објавили неколико таквих пресуда и стално ћемо их доносити. У вези с тиме са меродавне стране примили смо ово саопштење:

Законом о повлачењу и замени окупацијских новчаница одређено је да замену може извршити из кућне заједнице само један члан, а предвиђене су казне за она лица која врше недопуштену замену новчаница за рачун другога.

Познато је да су многа лица, насупрот тој законској одредби, заменила туђ новац под својим именом и тиме се огрешила о законске прописе.

Она лица која пре позива на саслушање својевољно пријаве органима замене да су замену извршила за друге особе, неће теретити законска одговорност за ту радњу и против њих се неће водити даљи поступак.

Исто тако неће се казнити ни она лица која приликом замене својевољно признају органима замене, да врше замену — целог или делимичног износа — за другу особу.

Ко је извршио недопуштену замену, или то буде учинио, а не поступи према предњем, биће строго кажњен.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВЕНА ОПШТИНА НОВОСАДСКА извештава грађанство да ће се на Лазареву Суботу носити Врбица. Поворка креће из Николајевске порте у 2 часа по подне.

АНКИЦИ КОЛАРИЋ
рођ. **НИКОЛИЋ**

дајемо полугодишњи помен у суботу 28 априла о. г. у капели Алмашког гробља у 11 часова пре подне

Ожалошћена породица
Коларић-Николић

Болним срцем јављамо, да је наш друг и пријатељ

Инж НИКОЛА ЈАСИНСКИ

члан Комитета Југословенских држављана у Будимпешти, вршећи своју дужност, након кратке болести, преминуо у Будимпешти.

Сахрана ће се обавити у петак, 27 априла у 1/2 12 сати из капеле католичког гробља.

Ожалошћена породица и другови

„Слободна Војводина" излази сваког дана осим среде — Уредништво и администрација Нови Сад, Футошка улица број 50 — Телеф. Уредништва 28-24